

An aerial photograph of a crowded beach. The sand is light-colored and textured. Numerous people are scattered across the beach, some sitting on towels, some standing. Several blue umbrellas are open. The ocean is visible at the bottom, with gentle waves washing onto the shore. The overall scene is bright and sunny.

SIRIUS OPRECHT

EDITIE 05 JULI 2020

ZOMERBOEK

OP REIS MET DE OPRECHT

COLOFON

Oprecht is het verenigingsblad van studievereniging Sirius binnen het Utrecht Law College. De Oprecht wordt geschreven door een actieve commissie van zeven leden.

Heb je reacties naar aanleiding van deze editie of heb je ideeën voor een volgende Oprecht? Laat het dan weten aan de redactie.

Jaargang 15, nummer 5
Digitale uitgave

Hoofdredactie
Arjan Boot

Redactie
Sophie van Bergen, Arjan Boot, Luca Fokker, Nick de Hek, Bente de Leeuw, Sam Visser en Maaïke Zuurmond

Vormgeving
Bente de Leeuw

Met speciale dank aan:
Katya Hrytsyuk, Bald de Vries en Bestuur XV

SIRIUS XV

VOORWOORD

Beste lezer,

De zomervakantie is begonnen! Sommige Sirii komen al weer terug van vakantie, anderen zijn net aan het inpakken en weer anderen bereiden zich voor op een vakantie in eigen land. Ondanks het feit dat de zon ons de laatste weken wat minder verblijdt, zijn de zomerse sferen merkbaar binnen Sirius.

Als klein meisje (en nu nog steeds) vond ik het altijd een geweldig moment als ik aan de voorhand van de zomervakantie in de supermarkt een zomerboek uit mocht zoeken. Samen met mijn zusje struinden we de schappen af om de leukste te kiezen. Werd het de Donald Duck of toch de Tina? Afgelopen vakantie naar Portugal was het de vraag: de LindaMeiden of de Linda? (We kochten beide en ze zijn door meerdere bestuursgenoten verslonden aan het zwembad). Zomerboeken blijven dus leuk en daarom presenteert de Oprecht het allereerste Sirius Zomerboek: Op Reis met de Oprecht!

De Oprecht reist af naar Frankrijk, waar Sam je meeneemt in een rechtsvergelijking en je klaarstoomt voor een juridisch geschil in het Frans. We nemen samen met Arjan een kijkje in Spanje en haar Catalaanse strijd om de onafhankelijkheid en vliegen met Luca naar de andere kant van de wereld om ondergedompeld te worden in de Noord-Koreaanse cultuur. Bovendien hebben we de eer om meegenomen te worden langs de mooiste plekjes van Oekraïne met gastredacteur Katya Hrytsyuk die hier zelf tot haar zevende heeft gewoond.

Maar los van deze internationale reizen wordt er ook aandacht besteed aan de vakantie dichterbij huis. Ga picknicken met de tips van Nick, laat je inspireren door de zomerfavorieten van Bestuur XV, wordt fan van FC Utrecht met Maaïke of filosofer je suf met een greep uit de gedichten van de eerstejaars. Kortom genoeg om Sirius deze zomer niet te missen!

Nu ik dit voorwoord mag schrijven wil ik graag van de gelegenheid gebruik maken om deze fantastische commissie te bedanken. Niet alleen voor hun werk en inbreng in deze editie, maar in die van alle edities dit afgelopen jaar. Bedankt voor jullie creativiteit, energie en enthousiasme jongens!

Veel leesplezier en een schitterende zomer gewenst!

Sophie van Bergen
Bestuurscoördinator Oprecht

INHOUD

5	Voorwoord
6	Redactie
8	Trangsgenderrecht in Nederland
12	Le droit francais
16	Nucleair Noord-Korea
20	“Misschien neem ik Spanje als besluit”
24	Zomeragenda van interessante rechtszaken
28	Mijn corona-reis naar huis
32	Student in gedachten verzonken
36	Waarom zou je verlengen
38	Picknicktips van Nick
40	Op zomervakantie met bestuur XV
44	Puzzel

REDACTIE

ARJAN BOOT - TWEEDE-
JAARS - HOOFDREDACTEUR

NICK DE HEK - DERDEJAARS
- REDACTEUR

MAAIKE ZUURMOND -
EERSTEJAARS - REDACTEUR

LUCA FOKKER - EERSTE-
JAARS - REDACTEUR

SAM VISSER - EERSTEJAARS
- REDACTEUR

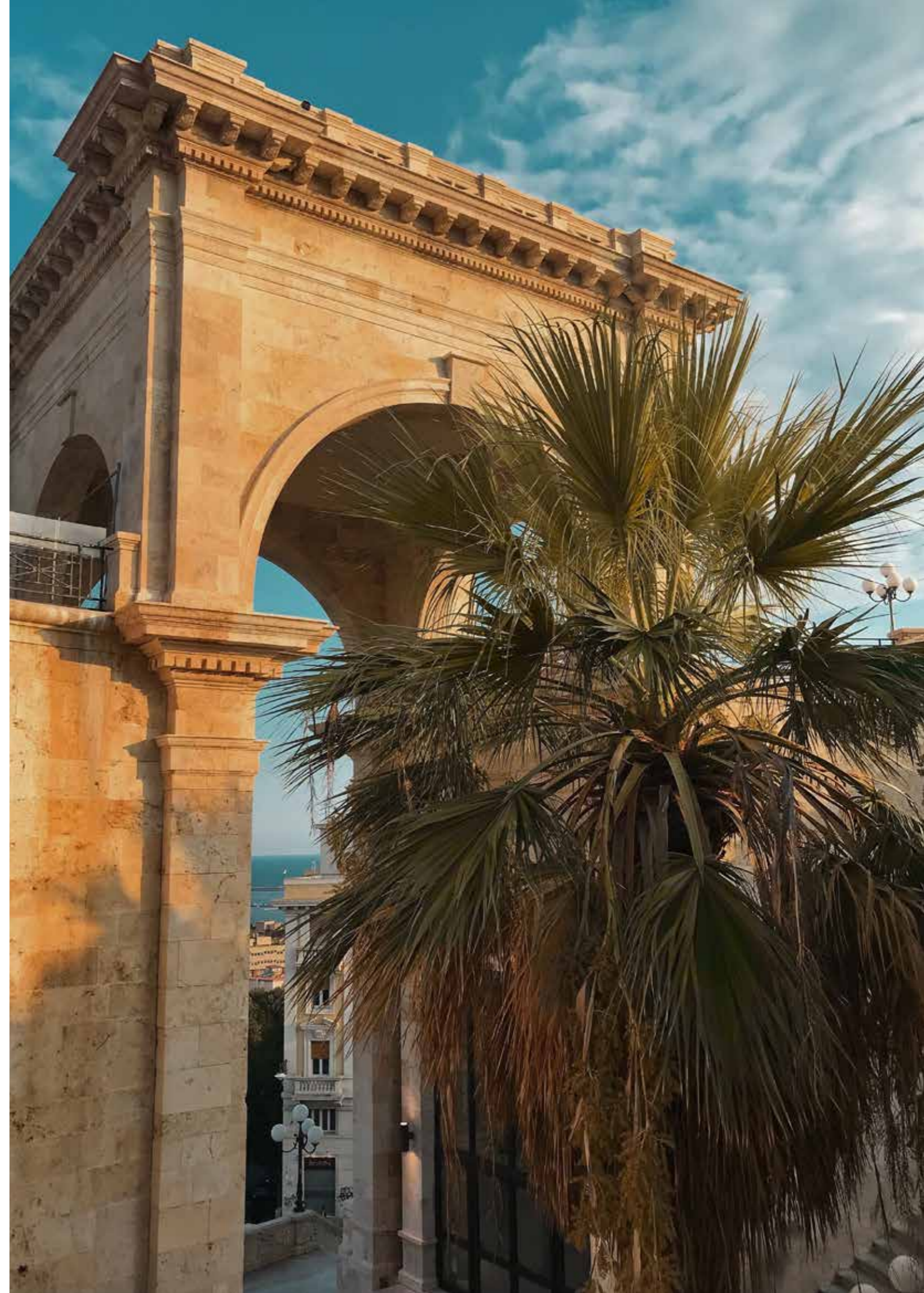
BENTE DE LEEUW - TWEED-
EJAARS - VORMGEVING

SOPHIE VAN BERGEN -
DERDEJAARS - BESTUUR-
SCOÖRDINATOR

TRANSGENDERRECHT IN NEDERLAND

DE (LANGE) WEG NAAR ECHE ERKENNING

DOOR: NICK DE HEK

Afgelopen mei presenteerde ILGA Europe, de overkoepelende Europese organisatie voor LHBTI-rechten, hun jaarlijkse Rainbow Europe Index, een lijst waarop landen beoordeeld worden op hun wetten en beleidsvoering omtrent LHBTI-mensenrechten. [1] Nederland viel uit de top 10 en behaalde met een score van 62,2% een twaalfde plaats. ILGA noemde als positieve ontwikkeling in Nederland dat de Transgenderwet van 2014 op de schop gaat om de mensenrechten van transgenders nóg beter te waarborgen. Nederlandse belangenorganisaties verwelkomden deze aanpassing maar leverden ook kritiek; volgens bijvoorbeeld Transgendernetwerk Nederland zou het nieuw voorgestelde systeem nog steeds niet volledig de mensenrechten van transgenderpersonen waarborgen. [2] In jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens worden zaken rondom genderidentiteit gekoppeld aan Artikel 8: het recht tot respect voor familie- en privéleven. In hoeverre is het nieuw voorgestelde Nederlandse systeem in overeenstemming met de rechten van transgenderpersonen voortvloeiend uit dit artikel?

Het huidige Nederlandse systeem en de voorgestelde wijzigingen

Al sinds 1985 bestaat in Nederland de mogelijkheid om juridisch je geslacht te laten veranderen in artikel 1:28 BW. Tot 2014 hield de procedure in dat je een wijziging van je geboorteakte kon aanvragen bij de rechter, waarbij sterilisatie verplicht was en iemand dus ook een geslachtsoperatie moest hebben doorlopen. In 2014 werd de Transgenderwet geïntroduceerd die 1:28 BW op de schop nam en er een aantal bepalingen aan toevoegde. Deze procedure is momenteel nog steeds van kracht. De verplichte sterilisatie werd afgeschaft en voortaan hoefde je niet meer naar de rechtbank voor een verzoek tot wijziging, maar naar de ambtenaar van de burgerlijke stand. Wel

is het momenteel verplicht om een deskundigenverklaring over te leggen die je hebt verkregen bij een genderkliniek, welke gevestigd zijn in Amsterdam, Leiden en Groningen. In de deskundigenverklaring bevestigt een therapeut de authenticiteit van je wil om juridisch van geslacht te veranderen. Het gaat daarbij dus niet per se erom dat je daadwerkelijk genderdysforie ervaart, d.w.z. dat je uiterlijke geslachtskenmerken niet overeenstemmen met je innerlijke genderidentiteit. [3] De minimumleeftijd voor geslachtswijziging is zestien jaar.

Je geregistreerde geslacht kan echter wel alleen van vrouw naar man of van man naar vrouw gewijzigd worden; genderneutraal is wettelijk in Nederland nog

niet mogelijk. Wel oordeelde de rechter in de afgelopen jaren al bij drie mensen dat zij recht hadden op een genderneutraal paspoort, waarop zij dat ook kregen. [4] Het ging bij twee van de drie om personen die in een intersekse-omstandigheid geboren waren en daar juridische erkenning voor wilden. Bij de derde persoon ging het om iemand die als vrouw geboren was maar op latere leeftijd er achter kwam zich man noch vrouw te voelen (non-binair). Voor deze twee groepen personen bestaat dus echter nog geen wettelijke mogelijkheid om hun geslacht naar neutraal aan te laten passen.

Minister voor Rechtsbescherming Sander Dekker kondigde in 2019 een voorstel aan om de procedure opnieuw te wijzigen. [5] De deskundigenverklaring wordt afgeschaft; voortaan hoef je alleen zelf nog een verklaring te schrijven waarom je je geslachtsregistratie wilt wijzigen. Ook komt er een procedure voor kinderen onder de zestien; zij kunnen voortaan al voor hun zestiende hun geslachtsregistratie laten veranderen bij de rechtbank.

Let wel: al het bovenstaande gaat dus over de wijziging van juridische geslachtsregistratie en niet over

toegang tot een geslachtsoperatie. Omdat sterilisatie dus niet meer verplicht is, staat dat dus in principe los van elkaar, hoewel de meeste transgenderpersonen zowel fysiek als juridisch van geslacht veranderen.

Transgenderzaken bij het Europees Hof

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft de laatste decennia een aardig aantal uitspraken gedaan over zaken rondom genderidentiteit. Zoals eerder gezegd maakt het Hof daarbij altijd de koppeling met Artikel 8 van het EVRM: het recht op respect voor familie- en privéleven. De jurisprudentiële lijn van het Hof toont daarbij een progressieve trend. In 1986 oordeelde het Hof in het arrest-Rees dat het weigeren van een verzoek tot geslachtswijziging geen inbreuk maakte op Artikel 8, gevolgd door enkele zaken waarin een vergelij-

TRANSGENDERRECHT IN NEDERLAND

DE (LANGE) WEG NAAR ECHE ERKENNING

jkbaar oordeel werd gegeven. [6] Dit oordeel werd gegrond op de afwezigheid van een Europa-brede consensus over de wetenschappelijke, juridische, morele en sociale vragen die geslachtswijziging opbrengt.

In 2003 oordeelde het Hof in het arrest-Goodwin dat zo'n consensus inmiddels wel bestond, en dat het weigeren van erkenning van geslachtswijziging een inbreuk was op Artikel 8. Het eventuele publieke belang dat daarmee beschermd zou worden, overtreft niet het individuele belang van degene die zo'n erkenning aanvraagt. [7] Echter, in het arrest-Hämäläinen oordeelde het Hof dat er nog wel beperkingen kunnen worden opgelegd bij de erkenning van geslachtswijziging. Er mag bijvoorbeeld geëist worden dat men een huwelijk omzet naar een geregistreerd partnerschap, omdat er in het land nog geen erkenning van een huwelijk tussen gelijke geslachten bestaat. [8] In het arrest-A.P., Garçon en Nicot werd echter wel bepaald dat sterilisatie geen toegestane voorwaarde is. In datzelfde arrest werd wel bepaald dat een verplichte medische diagnose van genderdysforie wel een toegestane voorwaarde is. [9]

Het nieuwe Nederlandse systeem getoetst aan het EVRM

In hoeverre is het nieuwe Nederlandse

systeem in overeenstemming met het EVRM? Het afschaffen van de deskundigenverklaring is een stap vooruit. Het vormt volgens onderzoek voor transgenderpersonen een ongewenste drempel. [10] Uit de jurisprudentie van het Hof blijkt dat een dergelijke beperking mag, maar dat dat wel gegrond moet zijn op een zwaarder wegend publiek belang.

De deskundigenverklaring is als vereiste ingesteld om identiteitsfraude te voorkomen, maar uit onderzoek blijkt dat de toegevoegde waarde van de verklaring voor dat doel door ambtenaren nihil wordt ervaren. [11] Aangezien er dan feitelijk gezien geen publiek belang wordt gediend dat groter is dan het individuele recht tot geslachtswijziging, zou de afschaffing van de deskundigenverklaring de mensenrechten van transgenderpersonen beter waarborgen. Overigens heeft het Hof dus wel bepaald dat het vereisen van een deskundigenverklaring waarin de diagnose genderdysforie wordt gesteld wel is toegestaan, maar de inhoud van de Nederlandse deskundigenverklaring omvatte die diagnose dus niet.

Ook is het positief dat er een mogelijkheid geopend wordt voor kinderen onder de zestien jaar om hun geslacht te laten wijzigen. Kritiek wordt echter, onder meer door Transgender Netwerk Nederland, nog wel geuit op de ver-

plichte rechtbankprocedure. [12] Minister Dekker heeft deze speciale drempel verdedigd door te stellen dat geslachtswijziging een ingrijpende gebeurtenis is, en daarom voor kinderen met extra waarborgen omkleed moet worden.

Het systeem dat door minister Dekker werd voorgesteld bevatte nog geen mogelijkheid om geslacht te veranderen naar 'neutraal'. De enige mogelijkheid daarvoor is nu dus via de rechter, waarbij men een zware bewijslast heeft. [13] Voor mensen die in een intersekse conditie zijn geboren en man of vrouw zijn toegewezen bij geboorte, maar zich op latere leeftijd geen van beiden voelen, bestaat dus nog geen werkelijke wettelijke erkenning in het nieuwe systeem.

Ook mensen die wel als man of vrouw zijn geboren maar later een non-binaire genderidentiteit hebben worden niet erkend. Vorige week kondigde minister Van Engelshoven echter aan dat het kabinet voornemens is om de geslachtsregistratie op de identiteitskaart te wijzigen, maar dat zou nog niet betekenen dat de geboortakte ook daadwerkelijk naar 'neutraal' kan worden gewijzigd. [14] Het Europees Hof laat in haar jurisprudentie zien dat steeds minder gekeken moet worden naar fysieke kenmerken en meer naar psychologische factoren als het gaat om erkenning van genderidentiteit. Voor nu is in het kader van het EVRM dus nog geen verplichting voor staten om een genderneutraal paspoort mogelijk te

maken, maar wellicht zal in de komende jaren het Hof daadwerkelijk de stap maken om Artikel 8 ook van toepassing te laten zijn op personen die een neutrale geslachtsregistratie verlangen.

Bronnen:

- [1]: ILGA-Europe Rainbow Map Points To Make-or-Break Moment for LGBTI Rights in Europe' (ILGA-Europe, 14 Mei 2020) www.ilga-europe.org/resources/news/latest-news/rainbow-map-2020-points-make-or-break-moment-lgbti-rights-europe.
- [2]: Afschaffing deskundigenverklaring in wetsvoorstel' (Transgender Netwerk Nederland, 10 December 2019) www.transgendernetwerk.nl/afschaffing-deskundigenverklaring/
- [3]: Zie art 1:28a BW.
- [4]: Rechtbank Limburg 28 mei 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:4931; Rechtbank Noord-Nederland 24 juli 2019, ECLINL:RBNNE:2019:3437; Rechtbank Midden-Nederland 10 februari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:522.
- [5]: Kamerstukken II, 2018-2019, 27 859, no. 133, 2.
- [6]: EHRM 17 oktober 1986 (Rees/Verenigd Koninkrijk).
- [7]: EHRM 11 juli 2002 (Goodwin/Verenigd Koninkrijk).
- [8]: EHRM 16 juli 2014 (Hämäläinen/Finland).
- [9]: EHRM 6 april 2017 (A.P., Garçon & Nicot/Frankrijk).
- [10]: Marjolein van den Brink, Recht doen aan genderidentiteit: evaluatie drie jaar transgenderwet in Nederland 2014-2017 (Utrecht University, Molengraaff Insitiute for Private Law 2017) p. 22.
- [11]: Ibid.

LE DROIT FRANÇAIS

DOOR: SAM VISSER

Frankrijk is het populairste vakantie-land voor ons reislustige volkje en heeft een rijke historie. Veel Sirii zullen dan ook weten dat de Code Civil van Napoleon een grote invloed heeft gehad op ons recht en kunnen waarschijnlijk ook wel een croissant bestellen in het Frans. Maar hoe zat het precies met de Franse invloed op Nederland in de napoleontische tijd? En is de Code Civil veelal hetzelfde gebleven of tegenwoordig heel anders? En hoe kun je je als Nederlandse rechtenstudent in het Frans redden bij juridische aangelegenheden?

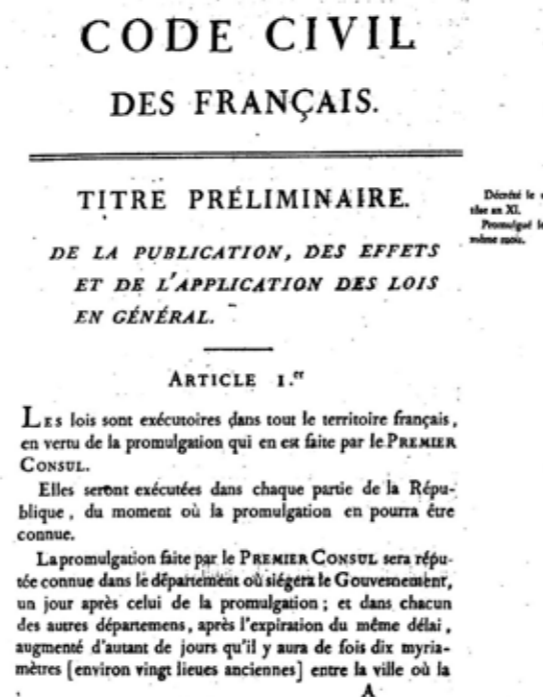
Napoleon

Nadat Napoleon Bonaparte tussen 1799 en 1804 keizer was geworden van Frankrijk, hield hij zich onder andere bezig met de stichting van het Koninkrijk Holland. Dit ging niet bepaald soepel. Vooral de herinvoering van het erfelijkheidsprincipe met betrekking tot politieke functies botste met de revolutionaire waarden die zich in de voorgaande periode in De Bataafse Republiek hadden ontwikkeld. Lodewijk Napoleon kreeg als koning formeel de macht over Holland, maar in de praktijk bleef de Hollandse soevereiniteit redelijk overeind. Lodewijk was zich ervan bewust dat hij zich in een ongemakkelijke spagaat tussen verleden en heden bevond. In het begin van zijn heerschappij bleef hij voorzichtig en verklaarde hij: 'La Hollande monarchique n'avait et ne pouvait pas avoir d'autre but, d'autre gloire, d'autre intérêt que ceux de la Hollande république.' Pas in 1809 hoopte Lodewijk voor altijd af te rekenen met het republicanisme middels een grondwet.

De broers Bonaparte hebben zich hard ingespannen voor een codificatie van het recht in het Koninkrijk Holland. Ze vonden dit belangrijk in het kader van een

efficiënte eenheidsstaat en om de nationale saamhorigheid te doen toenemen. Het proces van totstandkoming van het Wetboek Napoleon laat echter ook zien hoe de kleine Hollandse monarchie veel van de eigen gebruiken wist te behouden, of althans, de eigen gebruiken op een dusdanige manier wist te herformuleren dat deze binnen de opgelegde instituties pasten.

Tijdens de beraadslagingen wisselden de Hollandse juristen en de koning uitvoerig van gedachten over kwesties

als de rechten van man en vrouw in het huwelijk, de rechten van kinderen en het staatsburgerschap. Hierbij waren de Hollanders iets minder seksistisch dan de Fransen (haha). Nu eens werden bepalingen uit de Code civil overgenomen dan weer werd teruggegrepen op de heersende gewoonten in Holland of stelde men geheel nieuwe artikelen op. Dit gebeurde grappig genoeg zowel op aandringen van de Nederlanders als Lodewijk Napoleon (afwisselend vóór en tegen de Code civil pleitend).

De politieke doelstellingen achter de Code civil des Français vonden uiteindelijk geen weerklank in het Wetboek Napoléon ingerigt voor het Koninkrijk Holland. Anders dan de Franse juristen hielden de Nederlandse juristen vast aan de strikte scheiding van burgerlijke en bestuurlijk-politieke bepalingen.

NAPOLEON!

Weldadige Koning van mijn gefolterd Vaderland!

Elk burger geve uw deugd belooning.

Elk burger kusse uw Vaderhand!

Elk burger kan uw Wetten lezen;

beknotheid siert haar zacht gelaat.

Eenstemmigheid doorvloeit haar wezen.

Voor Haar vliedt listige eigenbaat.

Lofdicht ter gelegenheid van de invoering van het Wetboek Napoléon ingerigt voor het Koninkrijk Holland (1809).

De Code Civil in het heden

Op 1 oktober 2016 vond in Frankrijk een kleine revolutie plaats. Voor het eerst sinds de invoering van de Code Civil

werd het verbintenissenrecht grondig gewijzigd (het personen- en familierecht was wel al eerder veranderd). Deze herziening was spraakmakend, niet alleen om de inhoud, maar ook om de manier waarop hij tot stand kwam. Dit was namelijk niet met een langs parlementaire weg tot stand gebrachte wet, maar via een door de regering afgekondigde verordening ('ordonnance').

Rond 2004 werd duidelijk dat het Franse recht in de internationale handel als onaantrekkelijk werd gezien en dat het amper invloed had op het Europese recht. Samen met de viering van het tweehonderdjarig bestaan van de Code Civil creëerde deze realisatie het momentum om het wetboek eens grondig aan te pakken.

Waar regering en Nationale Vergadering (één van beide kamers in het parlement) een verordening voorstonden, wilde de Senaat (de andere kamer in het parlement) de wijziging alleen bij wet invoeren. Dit laatste standpunt valt goed te begrijpen: zeker in Frankrijk wordt het BW beschouwd als de grondwet van de burgerlijke samenleving (de 'constitution civile') en die wijzig je niet zomaar bij regeringsmaatregel. De Senaat heeft deze strijd echter verloren. De bijzondere procedure van artikel 38 Grondwet werd in 2013 door de regering gebruikt om een wetsvoorstel in te dienen dat haar machtigde om het verbintenissenrecht zelf bij verordening te wijzigen.

Dit artikel is te kort om uitgebreid in te gaan op de inhoudelijke wijzigingen van

LE DROIT FRANCAIS

het wetboek, dus ik zal mij beperken tot de meest ingrijpende. Dat is de afschaffing van de cause. Artikel 1108 (oud) Code Civil bepaalde voorheen dat er vier voorwaarden zijn voor de geldigheid van een overeenkomst: toestemming, handelingsbekwaamheid, een bepaald voorwerp en een geoorloofde causa. Het nieuwe artikel 1128 CC voegt nu deze twee laatste voorwaarden samen tot de eis van 'een geoorloofde en bepaalde inhoud' ('un contenu licite et certain').

BRONNEN:

van der Burg, M. J., Nederland onder Franse invloed :cultuurtransfer en staatsvorming in de napoleonische tijd, 1799-1813. Amsterdam: in eigen beheer, 2007.

Smits & Calomme, De herziening van het Franse verbintenissenrecht: les jeux sont faits, Ars Aequi 2016.

Van Arkel, T., Het Frans Juridisch Woordenboek, Leersum: Uitgeverij Grenzenloos 2015.

Hoe overleef ik een juridische kwestie in Frankrijk

Hopelijk heb je het niet nodig, maar mocht je tijdens je Bourgondische vakantie in de juridische problemen komen (of wil je gewoon even prominent doen tegen je amice), dan kun je je met onderstaand lijstje tonen als Mr. International:

Hij is door de politie aangehouden = il a été interpellé par la police

In staat van dronkenschap = en état d'ivresse

Een aanklacht indienen = déposer une plainte, porter plainte

Aangifte doen van diefstal = porter plainte pour vol

Valse klacht / aangifte = dénonciation calomnieuse

Op straat aangevallen worden = être victime d'une agression dans la rue

De scooter is door een auto omver gereden = le scooter a été percuté par une voiture

(Wilde) achtervolgingsrit = course poursuite

Toegewezen / toegevoegde advocaat = avocat d'office, avocat commis d'office

Een wet afschaffen = abroger une loi

Het onderzoek afsluiten = clôturer l'enquête

Afstand van rechten = cession de droits

Alcoholpromillage (in het bloed) = taux d'imprégnation alcoolique, taux d'alcoolémie

Bedenktijd = délai de réflexion

Beding / bepaling / voorwaarde = stipulation, clause

Een overtreding begaan = commettre une infraction

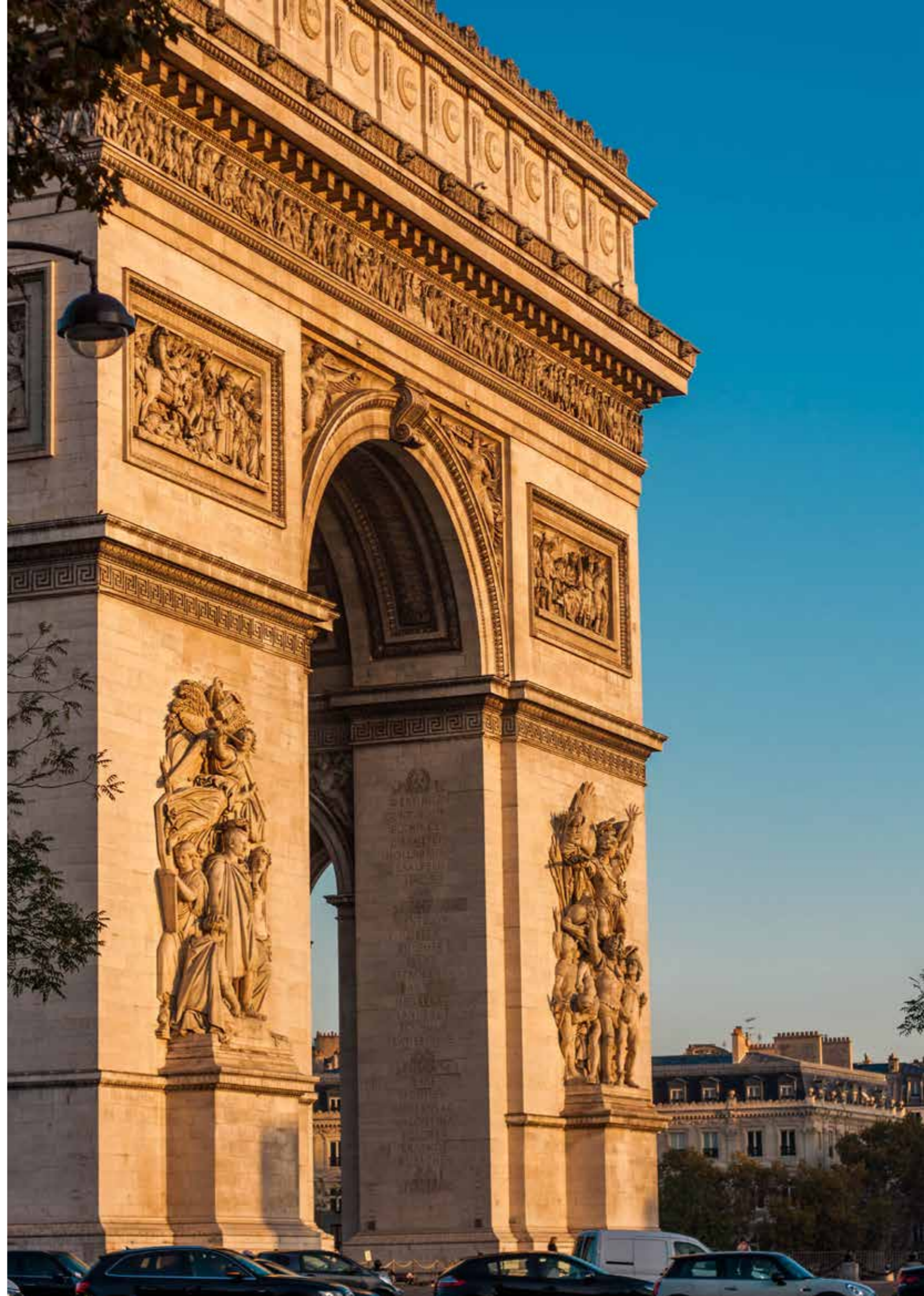
Schuld bekennen = plaider coupable

Belediging van een ambtenaar in functie = injure adressée à une personne de l'autorité publique

Bewijslast = charge de la preuve

Op borgtocht vrijlaten = mettre en liberté sous caution

Gelijk krijgen / in het gelijk gesteld worden = avoir gain de cause

NUCLEAIR NOORD-KOREA

DOOR: LUCA FOKKER

Noord-Korea. Zonder aarzelen het meest geheime land van de wereld en daarom juist zo interessant. Er wordt vaak geheimzinnig en onwetend over dit land gesproken. Dit artikel is er juist voor om licht te schijnen in de duisternis ter verbetering van het begrip rondom dit fascinerende land.

Communistisch, socialistisch, dictatuur?

Het eerste begrip dat te binnen schiet bij de gedachte aan de Noord-Koreaanse cultuur, is wellicht het communisme. Er moet echter worden gezegd dat in de geschiedenis van de mensheid nooit een land heeft bestaan dat zichzelf officieel communistisch heeft verklaard. Zelfs Noord-Korea niet. Het communisme werd namelijk gezien als een utopisch eindstation, waarbij het socialisme diende als een tussenstation.

Als je aan een Noord-Koreaan zou vragen of zijn land communistisch is, dan zou hij hoogstwaarschijnlijk antwoorden met de volgende woorden: “wij zijn een socialistisch land dat grote stappen maakt in de richting van het communisme.”

Heeft deze burger gelijk? Aan de ene kant niet, omdat Noord-Korea in 1992 getransformeerd is in een “Juche-socialistische” staat. Op dat moment is het streven naar communisme afgenomen en naar zelfredzaamheid, de letterlijke vertaling van “Juche” vanuit het Koreaans, juist toegenomen. Juche is ontstaan uit de socialistische stroming marxisme-leninisme, die er vanuit gaat dat alleen een voorhoedepartij in de politiek de ar-

beidersklasse kan leiden naar een succesvolle socialistische staat. Als dat teruggekoppeld wordt aan de huidige politieke verdeling in Noord-Korea, dan valt de voorhoedepartij van Kim Jong Un in het oog.

Kim Il-Sung, de stichter van Noord-Korea, had in zijn speech in 1965 drie principes van de Juche-ideologie vastgelegd, voortbouwend op de ideeën van het leninisme: politieke onafhankelijkheid, economische zelfvoorzienendheid en zelfverdediging. Daarnaast was het belangrijk dat de wil van de massa vertegenwoordigd werd door een Grote Leider. Het volk moet gehoorzaam zijn aan de ideeën van de Grote Leider, maar kan wel invloed uitoefenen via de Koreaanse Arbeiderspartij. Dit is weerspiegeld in het autoritaire karakter van Kim Il-Sung, Kim Jong-Il en Kim Jong-Un, respectievelijk de eerste, tweede en derde generatie van leiderschap in Noord-Korea.

In Westerse landen wordt snel geconcludeerd dat de regeringsvorm in Noord-Korea de facto een totalitaire dictatuur is. Niet gek, want de belangrijkste kenmerken van zo'n regeringsvorm - onder meer propaganda, politie, ge-

meenschappelijkheid en het streven naar een ideologische overtuiging - zijn allen zeer sterk aanwezig. Daarnaast kan een dictatuur met één persoon of één groep mensen aan de macht worden gezien als het tegenovergestelde van de Westerse democratie.

Het is belangrijk om te weten dat er in dit artikel met een westerse bril wordt gekeken naar het Aziatische Noord-Korea en dat Noord-Korea zichzelf zeker niet beschouwt als een dictatuur, maar als een Juche-socialistische staat wat intern officieel een volksrepubliek wordt genoemd.

Mensenrechten

Een belangrijk onderdeel binnen de Juche-socialistische staat is de wil om economisch onafhankelijk te zijn van andere landen. Er wordt gestreefd naar een zelfvoorzienende staat waarin het volk centraal wordt gesteld, niet het individu

zoals in het Westen.

Ondanks het geloof dat het Juche-socialistische systeem de samenleving op de beste manier laat ontwikkelen, is Noord-Korea een arm land gebleven. Om als land boven water te blijven en het dure wapenprogramma vol te kunnen houden heeft het zich schuldig gemaakt aan een reeks criminele handelingen, zoals het massaproduceren van methamfetamine (ook wel crystal meth genoemd), cyberaanvallen en het leveren van gifgas en nucleaire technologie aan Syrië.

Noord-Korea ontkende in 2014 dat de getuigenverslagen van martelingen van 80.000 tot 120.000 arbeiders in strafkampen betrouwbaar waren en verzekerden dat de Verenigde Naties slechts in opdracht handelde van de Verenigde Staten. Daarbij betoogde Noord-Korea

dat een belangrijke karakteristiek ‘van het socialistische systeem’ de bescherming van mensenrechten is en dat de data van de VN ‘gepeperd is met valse getuigenissen’.

Niet alleen blijven de strafbare feiten binnen het land, want in 2018 is gebleken uit rapportages van (wederom) de VN dat het materiaal voor het

Foto monument to Party Founding, Pyongyang, North Korea

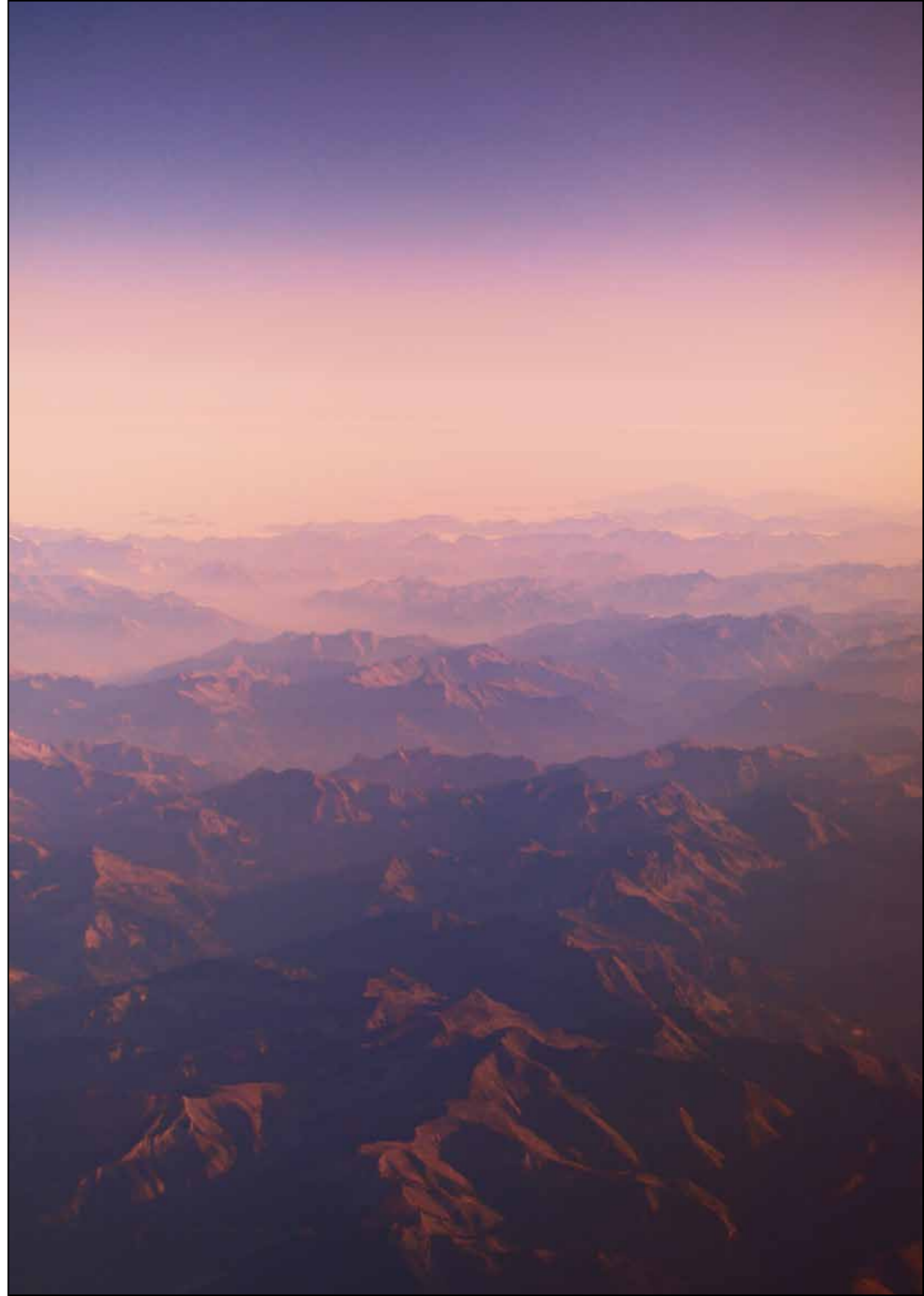
NUCLEAIR NOORD-KOREA

gebruikte gifgas in Syrië, waarbij 50-150 doden zijn gevallen, herkomstig is van Noord-Korea. Volgens hoogleraar aan de Universiteit Leiden, Remco Breuker, is Noord-Korea zelfs al veertig jaar een zeer stabiele wapenleverancier van Syrië. Ter ondersteuning van dit statement geeft Breuker tevens aan dat Noord-Koreaanse soldaten in Syrische gevechtsvliegtuigen vliegen. “Die kunnen op deze manier gevechtservaring opdoen, omdat er in Noord-Korea niet eens genoeg geld is voor benzine voor de helikopters.”

En als het dan slecht gaat met het volk binnen het land, laat Noord-Korea geen humanitaire hulp toe vanuit het buitenland. Naar schatting zijn er namelijk zo'n 10 miljoen mensen ondervoed op een totaal inwonertal van 25 miljoen. Noord-Korea ontkent dat de situatie problematisch is en laat geen internationale humanitaire hulp toe. Zou het land dit wel doen, dan zou dat het falen van de Juche-ideologie betekenen, met haar zelfredzaamheid en onafhankelijkheid.

En zo blijft Noord-Korea zijn macht proberen uit te oefenen om te laten zien dat het socialisme, of liever gezegd communisme, wel kan werken in een kapitalistische wereld. Met de nucleaire ontwapening niet in het nabije vooruitzicht lopen de spanningen wederom hoger op. Hopelijk kunnen we deze herhaling stoppen door het verleden met zijn achtergronden te begrijpen, om zo te leren en te verbeteren in de toekomst van nu.

Bronnen:
Beard, Rowan. 'Juche Tower: Tower of Juche Ideology - Pyongyang', youngpioneertours.com.
Johnson, Gareth. 'Is North Korea communist?', youngpioneertours.com.
'Juche-ideologie (Noord-Korea)', februari 2017, historiek.net
Lenin, De proletarische revolutie en de renegaat Kautsky, Amsterdam: Pegasus 1935.
'List of leaders in North Korea', en.wikipedia.org, geraadpleegd op 7 juli 2020.
'Noord-Korea', basisgegevens, nl.wikipedia.org, geraadpleegd op 7 juli 2020.
ProDemos, 'Wat is een dictatuur?', Meppel: Ten Brink 2014.
'Rapport Noord-Korea: mensenrechten hier uitstekend!', 15 september 2014, ad.nl.
Rutten, Kay. 'Noord-Korea leverde materiaal voor chemische wapens aan Syrië', 28 februari 2018, bnr.nl.
Shearlaw, Maeve. 'North Korea: 'popular masses enjoy genuine human rights'', 15 september 2014, [The Guardian](http://TheGuardian.com).
The World Bank, 'Population of North Korea', data.worldbank.org, geraadpleegd op 8 juli 2020.
'Top Noord-Korea-VS: dramatische mensenrechtensituatie mag niet genegeerd worden', 8 juni 2018, Amnesty International.
Veldkamp, Eef. 'Wat is totalitaire dictatuur', p. 23.
Visser, Jeroen. 'Hoe het Noord-Koreaanse regime van massamoordenaars aan de macht blijft', 6 juli 2018, [de Volkskrant](http://deVolkskrant.nl).
Zook, Darren. 'Reforming North Korea: Law, Politics, and the Market Economy', [Stanford Journal of International Law](http://StanfordJournalofInternationalLaw.com), p. 139.

“MISSCHIEN NEEM IK SPANJE ALS BESLUIT”

DE CATALAANSE ONAFHANKELIJKHEIDSTRIJD

DOOR: ARJAN BOOT

“Misschien neem ik Spanje als besluit. Laat m’n schepen achter. Ik ga er stiekem tussenuit, een vluchtweg naar een nieuw begin”. Wanneer ik op de radio ‘Holiday in Spain’ van Bløf hoor, dan raak ik al weer helemaal in de vakantiestemming. Ik weet niet of dat komt door mijn soms bekritiseerde voorliefde voor de muziek van Bløf of door de gedachte aan het zonnige Spanje, maar het brengt mij een zomers gevoel. Een gevoel dat deze zomer waarschijnlijk niet terugkomt, nu mijn geplande tripje naar Barcelona niet door kan gaan. Het coronavirus gooit ook bij mij roet in het eten. Desalniettemin wilde ik mij verdiepen in de Catalaanse hoofdstad en ik werd gefascineerd door het onafhankelijkheidsstreven van deze autonome regio. In dit artikel bespreek ik kort het streven van onafhankelijkheid van Catalonië met een juridisch perspectief.

Het referendum voor onafhankelijkheid

Catalonië is namelijk een van de zeventien autonome gemeenschappen in Spanje, wat betekent dat de regio een eigen bestuur heeft onder de nationale regering in Madrid. [1] In 2017 sloeg hier de vlam in de pan toen het Catalaanse regiobestuur in oktober een referendum uitschreef om de wens voor onafhankelijkheid te peilen. [2] Met een opkomst van 42% van de Catalaanse kiesgerechtigden stemde 90% daarvan voor de afscheiding van Spanje. Met deze uitslag riep het Catalaanse Parlement op 27 oktober 2017 de Catalaanse Republiek uit, een staat onafhankelijk van Spanje.

In Madrid liepen de frustraties bij de nationale regering hoog op. [3] Volgens de regering was het uitroepen van het referendum ten eerste al onrechtmatig, omdat alleen het nationale bestuur referenda kan uitschrijven. Daarnaast kent de Spaanse constitutie een artikel dat afscheiding

van de Spaanse staat (secessie) wettelijk onmogelijk maakt. De nationale regering kent bevoegdheden om regiobesturen aan deze grondwet te houden, zoals verwoord in artikel 155. Dit artikel werd door de Spaanse regering ingeroepen om na de onafhankelijkheidsverklaring het bestuur van Catalonië over te nemen.

Streng ingrijpen van de Madrileense regering

Als gevolg hiervan kon de regering in Madrid met een absolute meerderheid van de Senaat het regiobestuur van Catalonië tijdelijk schorsen en nieuwe verkiezingen uitschrijven. Daarnaast dreigden er straffen voor hen die het referendum en de onafhankelijkheid hadden georganiseerd in strijd met de Spaanse grondwet. Om deze reden vluchtten de Catalaanse leider Carles Puigdemont en enkele van zijn ministers naar België om uit de handen van de Spaanse justitie te blijven. [4]

De vicepresident van Catalonië ten tijde van het referendum ontkwam opmerkelijk genoeg niet aan de Spaanse autoriteiten. [5] Oriol Junqueras, de rechterhand van Puigdemont, is immers veroordeeld voor dertien jaar celstraf vanwege zijn betrokkenheid bij het illegale referendum. Voor zijn veroordeling werd hij echter verkozen tot Europarlementariër. Het Europees Parlement heeft hem zijn zetel ontnomen wegens zijn detentie, na aandringen van het Spaanse hoogerechtshof. Dat is opmerkelijk te noemen, nu het Europees Hof van Justitie had geoordeeld dat Junqueras immuniteit had moeten hebben en dat hij zijn zetel had mogen innemen. Dit laat de extreme politieke gevoeligheid van dit thema zien.

Het conflict in juridisch perspectief

Als we deze politieke situatie in een juridisch perspectief plaatsen, worden we helaas niet veel wijzer. Op de vraag of het uitroepen van de Catalaanse onafhankelijkheid als illegaal moet worden bestempeld, heeft het recht immers geen

concreet antwoord. De bekende advisory opinion van het Internationaal Gerechtshof in de zaak Kosovo geeft enkel aan dat het internationale recht geen verbod kent tot het uitroepen van onafhankelijkheid. [6] Evenmin volgt uit het internationaal recht een vastgelegd recht om onafhankelijkheid uit te roepen. Marieke de Hoon, universitair docent internationaal recht aan de

Universiteit van Amsterdam, schrijft dit ook in haar column. [7] Dat de Spaanse grondwet wel een verbod tot deelbaarheid van de staat voorschrijft, doet hier niet veel aan af. Volgens De Hoon is het uiteindelijk voornamelijk de vraag of de nieuwe onafhankelijke staat door andere staten wordt erkend. Ook hierbij zijn weinig juridische criteria gegeven en is de discussie onderhavig aan de politiek. De Hoon zegt dan ook dat er niet een ‘juridische oplossing is voor een politiek probleem’.

Aalt Willem Heringa, hoogleraar vergelijkend constitutioneel en administratief recht aan de universiteit van Maastricht, gaat in zijn analyse verder in op de politieke problematiek van de onafhankelijkheid van Catalonië. [8] Hij schetst het probleem dat zowel de Catalanen als de Spaanse regering zich beroepen op een democratisch postulaat. In Catalonië verwijst men naar het internationale recht van zelfbeschikking en naar het referendum waarin door de burgers zelf

“MISSCHIEN NEEM IK SPANJE ALS BESLUIT”

DE CATALAANSE ONAFHANKELIJKHEIDSTRIJD

wordt gekozen voor onafhankelijkheid. De regering in Madrid verwijst echter naar het verbod tot afsplitsing in de Spaanse grondwet, welke ook door het volk direct is aanvaard in een referendum in 1978. Beide partijen gebruiken dus het argument van de democratie, waaruit geen oplossing volgt.

Catalonië is niet beter af zonder Spanje

Volgens Heringa lost de strijd om onafhankelijkheid van Catalonië niets op. [9] Economisch gezien zou een afsplitsing volgens hem een ramp zijn voor de regio rondom Barcelona. Naar zijn mening ligt de oplossing in het ‘zoeken naar een structuur van autonomie die passend is voor een regio als Catalonië’.

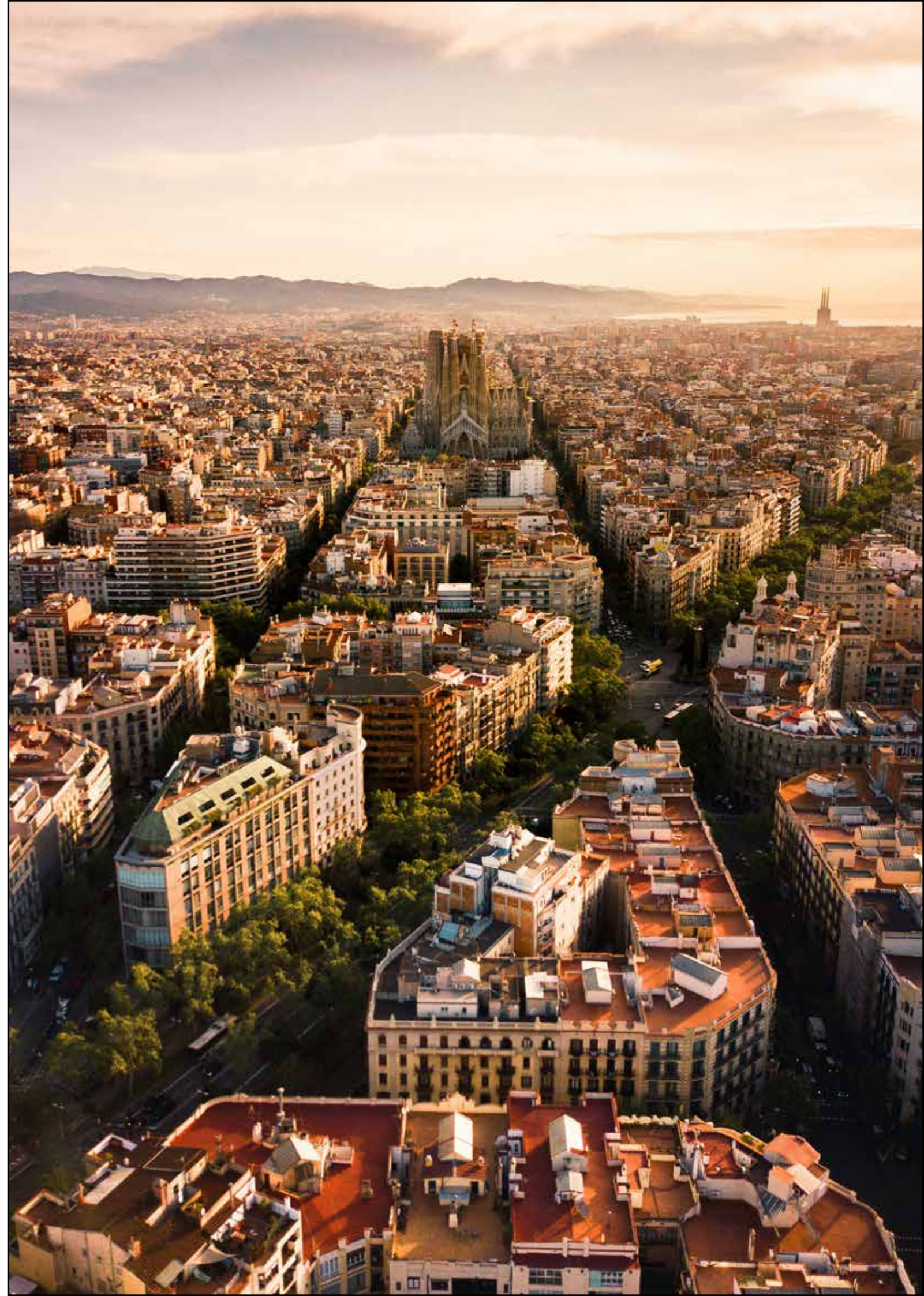
Tot op heden is Catalonië door geen enkele staat erkend als onafhankelijke staat van Spanje en de vurigheid van het debat lijkt te zijn afgenomen. [10] De regering in Madrid heeft een duidelijke toon gezet over wat zij toelaatbaar acht en de andere Europese staten steunen Spanje daarin. Catalonië zal dus niet snel een onafhankelijke status verkrijgen en moet dat volgens onder andere Heringa niet verlangen.

Concluderend kunnen we spreken van een verhitte discussie in het warme Catalonië. Wat we daar als toeristen van merken, is naast een grote hoeveelheid aan Catalaanse vlaggen en borden, niet

noemenswaardig. Of de onafhankelijkheid van de regio de beste oplossing voor het conflict is, is bovendien nog maar de vraag. Catalonië moet zich vooral focussen op een passende vorm van autonomie en accepteren dat ze beter af is onder een nationale regering. Wellicht kan de regio zich laten inspireren door de woorden van Bløf: “Misschien neem ik Spanje als besluit”.

Bronnen:

- [1] Art. 4 lid 2 Constitución Española (Spaanse grondwet).
- [2] ‘Catalonië zet stappen naar onafhankelijkheid na massaal ja’, NOS 2 oktober 2017.
- [3] ‘Spaanse premier stuurt Catalaanse regering naar huis na uitroepen onafhankelijkheid’, Trouw 27 oktober 2017; Art. 155 Constitución Española (Spaanse grondwet).
- [4] ‘Catalaanse leider Puigdemont vraagt geen asiel in België, onduidelijk wanneer hij terugkeert’, Volkskrant 31 oktober 2017.
- [5] ‘Europees Parlement ontnemt Catalaan Junqueras zijn zetel’, europa-nu.nl 11 januari 2020.
- [6] Accordance with the International Law of the Unilateral Declaration of Independence in respect of Kosovo, Advisory Opinion of 22 July 20210 (n 77), para. 27.
- [7] M. de Hoon, ‘De Catalaanse onafhankelijkheidsstrijd in juridisch perspectief’, europa-nu.nl 27 november 2017.
- [8] A.W. Heringa, ‘Secessie, onafhankelijkheid en constitutioneel recht’, europa-nu.nl 28 november 2017.
- [9] A.W. Heringa, ‘Secessie, onafhankelijkheid en constitutioneel recht’, europa-nu.nl 28 november 2017.
- [10] ‘Republiek Catalonië’ staat helemaal alleen’, Trouw 28 oktober 2017; K. Greven, ‘Een politieke oplossing lijkt voor verscheurd Catalonië nu nog verder weg’, NRC 14 oktober 2019.

ZOMERAGENDA VAN INTERESSANTE RECHTSZAKEN

DOOR: ARJAN BOOT

Tot september hoeven we even niet meer aan onze studie te denken. Geen hoorcolleges, geen werkgroepen en geen tentamens. Maar een echte Sirius-student zou geen Sirius-student zijn als die zichzelf niet inhoudelijk bezighoudt in de zomer. Als Oprecht-redactie helpen we je daar graag bij door hier een juridische zomerkalender mee te geven. Zet de volgende data in je agenda en blijf ook in de zomer op de hoogte van de belangrijkste rechtszaken. [1]

29 juli: Pulheim

Op 18 september van vorig jaar werd advocaat Derk Wiersum voor zijn huis vermoord. De aanslag op deze advocaat schokte Nederland en het beeld van een woedende minister Grapperhaus zal niet snel vergeten worden. [2] Wiersum was de advocaat van Nabil B., de kroongetuige in het Marengo-proces tegen Ridouan T. Van Ridouan T. wordt vermoed dat hij een rol heeft gespeeld in de moord op Wiersum.

Er zijn momenteel drie verdachten in dit 'Pulheim-proces', die worden verdacht van moord of hulp daarbij: Giërmo B., Moreno B. en Anouar T. De eerste pro-formazitting was op 15 januari 2020 en de zaak wordt nog niet inhoudelijk behandeld. Op 29 juli en 21 september vinden er in De Bunker in Amsterdam Osdorp de eerstvolgende pro-formazittingen plaats.

11 – 13 augustus: Marengo

Het Marengo-proces is een grootschalige strafzaak, waarbij zeventien personen terechtstaan op verdenking van deelname aan een criminele organisatie en van betrokkenheid bij vijf moorden, drie pogingen tot moord en van het voorbereiden van liquidaties. De leiding van deze organisatie wordt vermoed in de handen te hebben gelegen van Ridouan T. en Saïd R. Deze twee werden respectievelijk afgelopen december en februari opgepakt, na een omvangrijke zoektocht van justitie. [3]

De zaak is nog in voorbereiding en wordt nog niet inhoudelijk behandeld. De eerstvolgende pro-formazittingen zijn op 11, 12 en 13 augustus bij de rechtbank Amsterdam.

24 – 28 augustus: Terrorismezaak Rotterdam 'Orem'

Eind 2018 werd het land opgeschrikt door een spectaculaire arrestatie van meerdere verdachten in Weert en Arnhem. Deze verdachten wilden volgens het OM een terroristische aanslag plegen bij een groot evenement in Nederland, waarschijnlijk bij de Pride Amsterdam. Daarnaast wilden zij een autobom tot ontploffing brengen op een andere locatie.

Naar aanleiding van informatie van de AIVD hebben de opsporingsdiensten

toen de operatie geïnfiltrerd. [4] Dit leidde uiteindelijk tot filmachtige fragmenten van wapenhandel in een vakantiehuisje in Weert en de daaropvolgende arrestatie.

De zaak is met spoed behandeld en wordt een megazaak genoemd. De inhoudelijke behandeling van de zaak start bij de rechtbank Rotterdam op 24 augustus.

31 augustus: MH17

Het is inmiddels zes jaar geleden dat de vlucht MH17 is gecrasht in Oekraïne, met daarbij 196 Nederlandse doden. Een internationaal onderzoek naar de oorzaak van de crash heeft vorig jaar geleid tot het begin van een strafprocedure tegen vier verdachten. Volgens het OM zijn zij schuldig aan de dood van de 298 inzittende van het vliegtuig en verantwoordelijk voor het neerhalen van het

ZOMERAGENDA VAN INTERESSANTE RECHTSZAKEN

vliegtuig met een Buk-raket.

Op 9 maart van dit jaar is deze unieke en naar verwachting grootste Nederlandse strafproces van start gegaan. Daarvoor is het Justitieel Complex Schiphol aangepast en verbouwd. De rechtspraak heeft zelfs een aparte website ingericht voor het proces en deze in het Engels beschikbaar gemaakt. [5] Aan het einde van de zomer, op 31 augustus wordt het proces hervat.

Bronnen:

[1] 'Bekende rechtszaken', rechtspraak.nl 7 juli 2020.

[2] 'Grapperhaus na overleg over moord Wierum: 'Angstgevoelens kwalijk'', NOS 19 september 2019.

[3] 'Saïd R., rechterhand van Taghi, opgepakt in Colombia', NOS 7 februari 2020; S. Queksel, 'Ridouan Taghi, meestgezochte crimineel van Nederland, opgepakt in villa in Dubai', AD 16 december 2019.

[4] W. Feenstra, A. Stoffelen, 'Hielp de infiltrant de terroristen een beetje te veel?', Volkskrant 3 februari 2020.

[5] 'Over de rechtszaak', De Rechtspraak 7 juli 2020, courtmh17.com.

Tip!

Zelf op de hoogte blijven van de rechtspraak, ook na de vakantie? Zoek dan op de website van de Rechtspraak naar de bekendste strafzaken, of ga naar de Raad van State voor interessante bestuursrechtspraak. Ga naar rechtspraak.nl -> via 'Uitspraken en nieuws' -> naar 'Bekende rechtszaken'
Ga naar raadvanstate.nl -> via 'Actueel' -> naar 'Persagenda'

MIJN CORONA-REIS NAAR HUIS

DOOR: KATYA HRYTSYUK

Aan mijn achternaam (Hrytsyuk) zien mensen meteen dat ik niet Nederlands ben. Ik ben geboren in Oekraïne en ik heb daar tot mijn zevende gewoond. Meestal ga ik elke zomer terug om mijn familie te zien. Aangezien de kans groot is dat ik deze zomer niet terug zal kunnen gaan, wil ik in dit artikel jou meenemen naar mijn favoriete plekjes in Oekraïne. Zo kan ik zelf weer die dingen herleven en maak jij een andere kant van Oekraïne mee dan de kant die continu te zien is in het nieuws.

Oekraïne is een groot land. Het is ongeveer vijftien keer zo groot als Nederland. Er zijn picturesque bergen, grote meren, dichtbegroeide bossen en mooie zeeën. Ik kom uit het westen van het land, dus mijn ervaring zal heel anders zijn dan die van iemand die uit het oosten komt. De stad waar ik vandaan komt, heet Rivne. Rivne is gebouwd op veel heuvels. Een van de betekenissen van 'Rivne' is 'plat'. Als je halverwege een van de heuvels aan het lopen bent, merk je de ironie vanzelf.

Om daar te komen vliegen we meestal naar Lviv. Lviv is een stad met een hele rijke geschiedenis. De stad heeft door de tijd heen bij verschillende landen en rijken gehoord. Als ik aan Lviv denk, denk ik aan de oude wegen die bestaan uit grote stenen. Ik denk dan ook aan de enorme hoeveelheid restaurants. Ik had ergens gelezen dat er in Lviv de meeste restaurants per hoofd van de bevolking in Europa zijn en mijn verbazing was ver te zoeken.

Ik wil graag een paar van mijn favoriete restaurants uitlichten. Er is een restau-

rant waar je op een deur van een appartement moet kloppen. Een man in een badjas doet open en je ziet een heel typisch, volledig ingericht, bejaardenappartement. De man is dan aan het eten naast zijn konijntje. Hij leidt je door zijn 'appartement', doet een gordijn open en laat je bij het echte restaurant naar binnen. Het restaurant zelf is ontzettend chique met voortreffelijke gerechten. Een andere persoonlijke favoriet is een restaurant dat vanbinnen bomvol met planten en bloemen is. Het is ontzettend groen en alles is in bloei en er zijn papegaaitjes. Wellicht niet ideaal voor de mensen met hooikoorts... Een tip voor als je ooit naar Lviv gaat: er bestaat een pasje dat je mak-

kelijk kan aanvragen dat je bij heel veel restaurants korting geeft. Bij het eerste restaurant dat ik noemde, kan je door dat pasje je eindbedrag door tien delen. En als je niet je pasje hebt en toch die korting wil hebben, kan je een liedje zingen of een gedicht schrijven (een van mijn neven heeft dit ook echt gedaan).

Vanuit Lviv huren we meestal een auto om naar Rivne te gaan. De wegen in Oekraïne zijn om het zacht uit te drukken 'niet zo geweldig'. Deze specifieke snelweg is gewoon goed, maar als je voor de rest in Oekraïne rijdt, moet je een beetje tussen gaten kunnen manoeuvreren. Als je in Oekraïne kan autorijden, is het in Nederland een eitje. Toch is het echt een aanrader om te gaan rijden.

Langs de weg zie je vele graan- en zonnebloemvelden. Er is weinig mooiers dan de zeeën van geel die daar te zien zijn. Leuk feitje: de Oekraïense vlag bestaat uit een horizontale lichtblauwe kleur met daaronder een gele kleur. Dit zou de blauwe lucht met eronder de graanvelden representeren.

Mijn allerlievelings plek in Oekraïne (en wellicht zelfs op aarde) heet de 'Heuvel van Eer'. Het is een monument bovenop een heuvel aan de rand van Rivne. Er is een standbeeld dat uitkijkt op vele bloembedden en achter het standbeeld zijn oude tanks. Dit monument is er geplaatst om de Oekraïense slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog te herdenken. Naar schattingen zijn er meer dan 7

Foto hierboven: Lviv

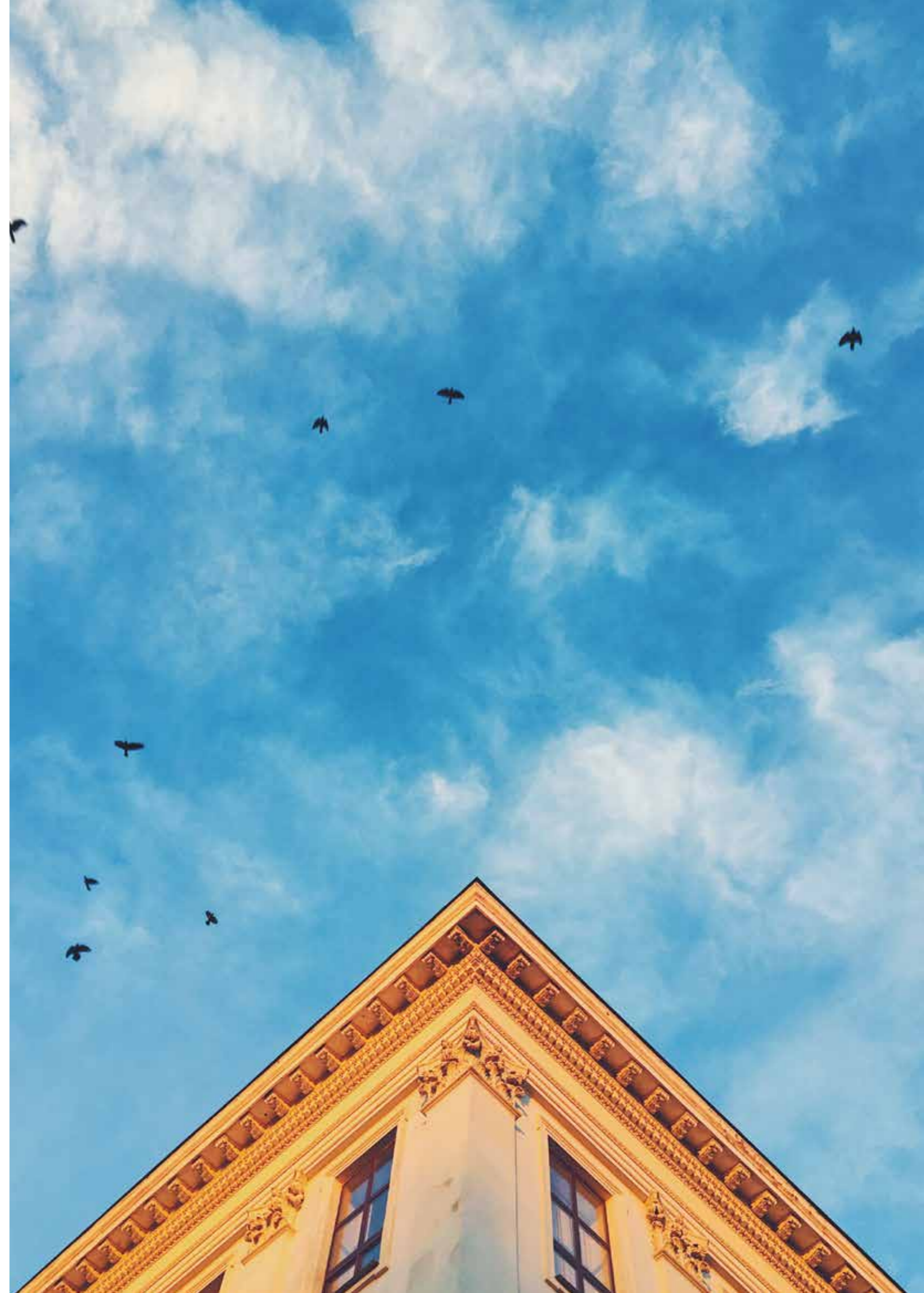
Foto volgende pagina: Lviv Polytechnic National University

MIJN CORONA-REIS NAAR HUIS

miljoen Oekraïense mensen doodgegaan in die vijf jaar. Er zijn overdag niet zo veel mensen bij het monument. Elk jaar ga ik daar in mijn eentje heen en ga ik bij de onderkant van het standbeeld zitten. Ik kan dan over het park eronder en een stuk van de stad uitkijken. Dat is voor mij een moment om na te denken over het afgelopen jaar. Meestal zet ik ook een specifiek album van een bekende Oekraïense band op: Okean Elzy. Hun album 'Gloria' luisterden mijn ouders altijd toen ik een kind was. Deze plek, in de zomer, met dat album op de achtergrond is mijn reflectiemoment van het jaar. Ik vind het moeilijk dat ik het waarschijnlijk moet missen, maar ik denk dat ik het des te meer zal kunnen waarderen, zodra ik er wel heen kan.

Je moet mij niet verkeerd begrijpen, ik ben ontzettend blij dat ik in Nederland woon en ik heb daar heel veel geluk mee gehad. Ik weet dat je vele dingen kan vinden die niet goed zijn aan Oekraïne. Maar toch zijn er dingen die ik mis. Mijn familie. De hiervoor genoemde 'Heuvel van Eer'. De gepensioneerde omaatjes die op een bankje zitten te roddelen. De markt waar je vers geplukte wilde aardbeien kan kopen. De parken. De bossen. De restaurantjes. Ons piepkleine oude appartement. Ik vind dat Oekraïne niet de erkenning krijgt die het verdient. Het is een prachtig land. Ik raad iedereen aan om het een keer te bezoeken.

STUDENT IN GEDACHTEN VERZONKEN

DOOR: LUCA FOKKER

Wat is het juiste om te doen? Ten tijde van de COVID-19 panepidemie werd deze vraag voorgesteld aan de Sirii in het eerste jaar. Het was de bedoeling deze vraag te koppelen aan de term rechtvaardigheid of aan “het student-zijn” in deze bijzondere en zeker ook verwarrende tijd. Dit kon op een wetenschappelijke manier uitgedacht worden, maar hoogleraar “perspectieven op recht”, Bald de Vries, had het mooie idee om in plaats daarvan studenten te laten nadenken op een artistieke en creatieve manier. Dit heeft zich uitgemond in wonderschone gedichten, waar de auteurs trots op mogen zijn.

De oprechtcommissie heeft een selectie gemaakt uit de bundel met de (anonieme) gedichten van het gehele eerste jaar. Na veel schrappen en overwegen, hebben we voor u als lezer de drie speciaalsten uitgekozen. Veel (her)leesplezier!

Een haiku

Zondag vijftien maart
Sindsdien ging alles op slot
Het nieuwe leren

Leven anno nu

Zondag vijftien maart, alles dicht
Vooral voor studenten een raar gezicht.
Niet meer naar Janskerkhof,
Maar thuis op de bank met je leerstof.

Je docenten ontmoet je op het web,
Of op een of andere nieuwe app.
Dingen worden snel aangepast,
en op die manier verandert ook de studielast.

Je moet anders contact zoeken,
Ineens veel meer tijd voor boeken.
Of puzzels, spelletjes, wandelen.
Je gedragen zoals je nooit dacht te handelen.

Toch zijn we al zo ver gekomen
En zijn we bijna aan dit jaar ontkomen.
Mijn boodschap: wees trots op wat je hebt gedaan,
Want dit jaar zal zeker de geschiedenisboeken ingaan.

STUDENT IN GEDACHTEN VERZONKEN

Rechtvaardig

Demonstraties op de dam

Is het Rechtvaardig

Wat vindt de filosoof ervan

Zijn we met deze actie eigenaardig hulpvaardig?

Of is zij juist uitzonderlijk, verwonderlijk dom

Niemand heeft antwoord, niemand weet het

Zien wij elkaar als een middel alom?

Er wordt gevraagd: ‘honderden besmet,

Is dat het waard?’

Zijn wij allen bezwaard

Met de last van elkaars geluk?

Na het zien van de beelden op internet

Vraag ik me af

Zien we de mens als hoogste doel

Of verdient zij de straf

van het gebruik als middel

enkel als slaaf van andermans gevoel

De vragen dwalen door het hoofd

Alternatieven lijken even onaantrekkelijk

Er schuilt vrijheid in deze alternatieven, zo wordt beloofd

‘Je kunt gaan en staan waar je wil’

De neoliberalen weet het wel, richtlijnen zijn rekkelijk

Maar het lijkt me allemaal zo kil,

Mensenlevens opgeven voor een abstract concept

Dat je op de bank wegzapt:

“Vandaag enkel 3000 doden in de naam van vrijheid,

Het was ieders verantwoordelijkheid”

Is het doel van de samenleving dan de vrijheid vereren

Moeten we überhaupt nadenken over doel en finaliteit?

Moeten we in termen als “deugd” en “eudaimonia” opereren?

Of betreft het hier een nutteloze mentaliteit,

Misschien is het vaststellen van een objectieve deugd onhaalbaar,

In de pluriformiteit van standpunten vindt zij haar bezwaar

Moet ik het “verheven” wezen van de mens dan nastreven

Over deze mogelijkheid van leven is al veel geschreven

Toch lijkt zij mij ook niet ideaal

Want wat betekent ‘wij de mens’,

Als kern van onze moraal?

Waar ligt onze grens?

Wie is intelligent genoeg om erbij te horen,

Wie is volgens ons nou eenmaal verkeerd geboren?

Wie is mens, wiens gezondheid moeten we najagen:

Misschien zullen ze in de toekomst afvragen

Of je ongedierte bent,

Of gelijke waarde hebt, als “rasmens” erkent?

Het is niet makkelijk om te weten wat goed

En fout is

We doen wat we kunnen,

De Dam was een grote ergernis

Maar tegelijk ook een demonstratie

Die we de mens niet kunnen misgunnen

Het blijft een aparte situatie

Hopelijk gaan we betere tijden tegemoet

WAAROM ZOU JE VERLENGEN

DOOR: MAAIKE ZUURMOND

Met de komst van het coronavirus kwam er een einde aan het voetbalseizoen. Waar voetbal natuurlijk ver onder de gezondheid staat, voelt het soms toch als de belangrijkste bijzaak van het leven. Zo wordt dat zeker ervaren bij ons thuis. Wij hebben nu al tien jaar een seizoenkaart bij FC Utrecht en ondanks de coronacrisis plakken we daar komend seizoen weer een jaar aan vast.

Regelmatig wordt ons gevraagd: “Waarom verleng je je seizoenkaart als je niet eens weet of je wel een wedstrijd kan zien?” Natuurlijk een heel logische vraag, want waarom zou je mogelijk honderden euro’s schenken zonder zekerheid dat je iets terugkrijgt? Het is bij ons nooit een vraag geweest of we zouden verlengen. De oorzaak van die zekerheid? Clubliefde.

Die clubliefde zit diep. Bij ons thuis gold de traditie dat je op je zevende verjaardag met mijn vader voor het eerst naar Utrecht mocht. Mijn eerste wedstrijd was Utrecht – VVV Venlo, einduitslag 2-2. Destijds speelde Keisuka Honda bij VVV. Het zei me op dat moment helemaal niets, maar de sfeer in het stadion en het gevoel bij de wave zal ik nooit vergeten. Ik maakte ergens deel van uit en het was zoveel groter dan ik. Ik viel voor de club en FC Utrecht kreeg een plek in mijn hart.

Het stadion voelt als een community. Het maakt niet meer uit wie je bent, uit welke stad je komt, of je arm of rijk bent. In het stadion heeft iedereen hetzelfde doel: Utrecht naar de overwinning schreeuwen. Wat komend seizoen helaas waarschijnlijk geen optie is. Toch ben ik allang blij

dat er weer een mogelijkheid is om in het stadion te zitten.

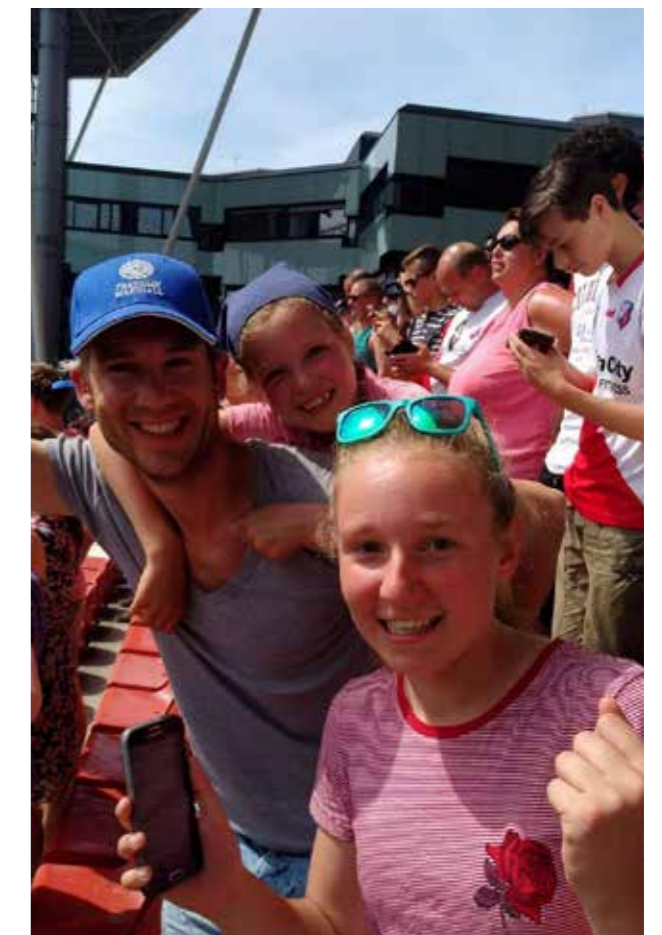
De ware FC-supporter koestert ieder seizoen weer de hoop: misschien is dit wel het jaar. Misschien worden we dit jaar wel kampioen. De wetenschap dat je van iedereen kan winnen, maar de zekerheid dat je niet van iedereen gaat winnen is deel van de uitrusting van iedere FC-fan. Als supporter van Utrecht leef je dan ook niet voor een kampioenschap, maar voor de hoop dit jaar eindelijk de beker te winnen of Europees voetbal te halen. Elk seizoen is er minimaal een moment waarop je zegt “daarom doe ik het.” Ook al is het voetbal niet om aan te zien of word je compleet weggetikt.

Dit seizoen deden we het voor de bekerfinale, maar bij gebrek daaraan was de winst in de halve finale van de beker tegen Ajax het ultieme moment. Die pure extase van het winnen van Ajax én het bereiken van de bekerfinale. Mijn broer en ik waren zo “wedstrijdhigh” dat we meteen het shirt van de bekerfinale hebben gekocht. Uiteindelijk nooit gespeeld, maar alles waard. De vorige bekerfinale tegen Feyenoord waren we er bij. Al bij

het vertrek van de bus zat de sfeer erin. Liedjes - ‘de strijd gaat beginnen’ en jong en oud door elkaar. Op de tweede ring volgepakt, de hele wedstrijd moeten staan. Het verhaal van de bekerfinale was niet de wedstrijd zelf. Die was niet om aan te gluren. Interessanter was dat wij een plastic tas mee hadden genomen voor broodjes. De tribune was helemaal volgepakt en weggaan ging niet erg makkelijk. Op een gegeven moment was de plastic tas (van de broodjes) verdwenen en was iemand erin aan het plassen. Zo ging de tas van man naar man en hebben verschillende mensen hun behoefte gedaan. Tien minuten later scoorde Utrecht de gelijkmaker en vloog het bier over ons heen, de Kuip schudde. Regelmatig denken we eraan terug en hopen we dat het alleen bier was dat over ons heen vloog. Hoewel Utrecht verloor, was het toch een van de mooiste wedstrijden van mijn leven, door het feit dat ik zo’n bijzondere ervaring met zoveel mensen kon delen.

Clubliefde is voor mij iets ongrijpbaars, maar het zit diep. Clubliefde is het vloeken als je van een tweederangs Luxemburgse club verliest, maar de volgende wedstrijd gewoon weer op de tribune zit. Het is samen genieten van een overwinning op Zenith en de wedstrijd erna weer een troosteloze nederlaag tegen RKC verwerken. Dat is het om supporter van Utrecht te zijn. Er bestaat geen mooiere club.

Het antwoord op de vraag waarom je zou verlengen kan niet via ratio worden beantwoord. Het is geen rationele keuze om te verlengen. Het is emotie, de wens om samen Utrecht van Ajax te zien winnen. Om na een goede wedstrijd nat te regenen zonder te balen. Om in de rust een biertje te pakken en lekker te mopperen. En om gewoon te genieten met je vrienden, familie en iedereen die Utrecht een warm hart toedraagt. Daarom dus, uit clubliefde.

PICNICKTIPS MET NICK

DOOR: NICK DE HEK

Na een jaar lang arrestlezen, wetten markeren en literatuur lezen is het eindelijk weer zomervakantie! Maar deze zomer wordt natuurlijk wel een zomer zoals we die nog nooit meegemaakt hebben. Misschien ga je toch nog een paar daagjes weg in het buitenland of lekker in Nederland, misschien had je wilde vakantieplannen en zijn ze allemaal afgezegd. Hoe dan ook: wees niet getreurd, want deze zomer zijn er alsnog genoeg leuke dingen om te doen! Nu afstand houden nog steeds verplicht is en de temperaturen stijgen is het écht tijd voor een lekkere picknick buiten. Dus pak je tas, prop hem vol met lekkers, zoek een wit gekrijte cirkel uit in het park en je bent klaar voor het vakantiegevoel in eigen stad!

Toastjes met vijgentapenade en bacon

Dit recept komt oorspronkelijk van de Vegetarische Slager, en is een bijzonder hapje dat toch makkelijk te maken is.

1: Bak een pakje (eventueel vegetarische) bacon in een pan tot ze krokant worden. Laat afkoelen en hak in kleine stukjes.

2: Meng ondertussen met staafmixer of keukenmachine 5 takjes basilicum, 5 gedroogde vijgen, wat olijfolie en peper en zout tot een tapenade.

3: Smeer de tapenade op toastjes of gebakken ciabattabrood, en strooi de bacon er overheen, en leg er kleine stukjes appel of rode bessen op.

Wraps met tonijnsalade

1: Besmeer wraps met (eventueel vegetarische) tonijnsalade.

2: Beleg met spinazie en rol de wraps op.

Als je in een fancy bui bent kun je ook paarse bietenwraps halen bij de Appie, die zijn iets duurder maar wel erg lekker bij de tonijn.

Frisse Griekse pastasalade

Dit recept komt van de Allerhande, en is ook als hoofdgerecht te maken.

1: Kook 250 gram pasta en spoel af met koud water.

2: Meng dit met een bakje tzatziki, een komkommer, een rode paprika, een half potje zwarte olijven (gehalveerd) en brokkel er feta overheen.

3: Breng op smaak met zout en peper en eventueel wat gesnipperde muntblaadjes.

Geen zin om zelf te koken?

Niet getreurd, want zelfs zonder moeite kun je een lekkere picknick samenstellen. Bij o.a. de Ontdekking, Anne&Max en De Kleine Baron haal je een goedgevulde picknickmand af waarmee je zo in het park kunt gaan zitten. Uiteraard kun je ook even langs de nieuwe Albert Heijn aan de Neude of de JumboCity in Hoog Catharijne, die ook allerlei lekkere dingetjes verkopen zoals verse broodjes, smoothies, sushi of pizza.

En waar dan precies?

Iedereen kent natuurlijk het Wilhelminapark en Lepelenburg, maar die kunnen met warm weer nog wel eens vol zitten. Gelukkig zijn er genoeg andere opties. Aan de singel zijn veel bankjes en picknickplekjes, en ook bij het Moreelsepark staan sinds kort houten banken waar je gezellig op kunt zitten. Is Lepelenburg vol, loop dan een stukje naar het zuiden, rondom het Servaasbolwerk is vaak nog plek. Heb je nou echt

zin om helemaal uit te pakken, dan kun je ook een bootje huren en onder het genot van lekkere hapjes de grachten van Utrecht rondvaren. Mis je de Uithof, dan kun je ook naar de Botanische Tuinen gaan, waar je als UU-student gratis in mag en kunt picknicken tussen de botanische wildernis. Ook bij het Tuincafé Botanica kun je een gevulde picknickmand afhalen. Kasteel de Haar, net ten westen van Leidsche Rijn, biedt ook een mooie picknickomgeving.

OP ZOMERVAKANTIE MET BESTUUR XV

DOOR: SOPHIE VAN BERGEN

Deze zomer is het Bestuur afgereisd naar het zonnige Portugal! Met koffers vol verwachtingen (ik nam per ongeluk toch ietsje meer mee dan mocht), vlaggen, desinfectiemiddel, pokerspellen, strikjes, sangriarecepten, gitaren en mondkapjes vertrok het Bestuur vanaf Schiphol. Zoals al in de weekmail te lezen viel, had ieder gelijk zijn rol te pakken en vormden we een perfect Sirius gezinnetje. We hebben het land doorkruist met scooters, de bergen van Sintra beklommen en de vlag van Tilia naar grote hoogtes gebracht. Een zeer geslaagde week dus, daarom delen wij graag onze favorieten met jullie!

BESTUUR XV SUMMER FAVO'S

FAVORIETE ZOMERMUZIEK

Maarten: BIG LOU'S Rap

Sophie: Alle noten die uit Rubeño's gitaar komen.

Ruben: Alles waar je lekker met je vingers op kunt knippen (in mijn geval ook op absolute stilte).

Koen: Jazz en Klassiek zijn altijd goed. Zomers zijn zogenaamde 'Guilty Pleasures' ook heerlijk.

Als het té heet is (boven 30 graden Celsius), wil ik niets anders dan Buena Vista Social Club.

Job: alles wat de h.t. Externe aan een Portugees zwembad draait

Emma: ABBA en Nederlandse meeeezingers (iets met Kus en lustrumliedjes)

FAVORIETE ZOMEROUTFITS

Maarten: Alles met een rieten Panamahoed

Sophie: Mijn Raban zonnebril, als de h.t. externe niet weer denkt dat het die van hem is.

Ruben: Zolang het maar snel uit kan voor een duik in het zwembad; dus geen onnodige knoopjes,

zonnebril kan ook tijdens de duik op blijven.

Koen: Eigenlijk gewoon een nette broek, hemd en een vlinderdas, maar dat laatste mag niet van

Maarten, dus dan maar de twee bovenste knoopjes open.

Job: Bestuurspak, twee knoopjes open

Emma: Iets met een weggewaaid spijkerbroekje...

FAVORIETE ZOMER-LEESVOER:

Maarten: Oprecht Zomerboek, uiteraard.

Sophie: Alle weekmails en almanakken teruglezen, Duhh!!!

Ruben: De horoscoop in de Linda, of iets anders hoogstaands een paar pagina's verderop.

Koen: De nieuwste Ars Aequi natuurlijk! Zeker als er een stuk van Michael Milo in te vinden is

(zie AA20200626). Anders een roman of iets filosofisch (Il Principe van Machiavelli, om maar

iets te noemen).

Job: Linda Meiden met Bo Maerten, vooral de cover.

Emma: Linda back to basic, voor de rest van de zomer ook wel genoeg met de natuur in aanrak-

ing geweest.

FAVORIETE ZOMERBESTEMMING

Maarten: Amsterdam, mooiste stad ter wereld.

Sophie: Overall waar een zwembad is en geen bestuursgenoten die je er de hele tijd in-

gooien!

Ruben: De oranje gebieden op de kaart van Buitenlandse Zaken.

Koen: Alles is goed, als het maar niet te hoog is.

Job: hoogste puntje van Sintra, naast de Tiliavlag.

Emma: Ergens naast een zwembad in de zon met corona (het drankje dan :))

OP ZOMERVAKANTIE MET BESTUUR XV

BESTUUR XV SUMMER FAVO'S FAVORIETE ZOMERETEN

Maarten: Alles wat niet op het lijstje van de h.t. Assessor staat

Sophie: De pizza in het restaurantje in Portugal, met als gevolg een 24-uur knoflookwalm om de h.t. externe.

Ruben: Alles wat je makkelijk met een vork naar binnen kunt prikken; dus: wel sushi, geen schijfjes tomaat.

Koen: Alles, als het maar veel is. En het liefste de hele dag door; dan lijkt het net alsof je een Hobbit bent.

Job: Vegan dal met aubergine van de h.t. Assessor, nee weer grapje, gadverdamme.

Emma: alles zonder dat niet onterecht gevetood is door de andere bestuursgenootjes

FAVORIETE ZOMERDRANKJE

Maarten: Rosé in het zwembad.

Sophie: Wel echt de Sangria van de h.t. ab Actis. Voor het recept, mail naar secretariaat@ulcsirius.nl!

Ruben: Ene hand een despootje, andere hand een sangriaatje.

Koen: Water? Maar je wil iets weten met alcohol, waarschijnlijk. Dan natuurlijk whisky, al gaat een Martini Cocktail er ook altijd wel in zomers.

Job: de sangria van sooph, grapje, gadverdamme man.

Emma: Corona natuuuurlijk!

ZOMERANGST

Maarten: Insecten...

Sophie: Alles met vliegtuigen en kotszakjes!

Ruben: Tegen Job of Maarten moeten pingpongen.

Koen: In een Tuktuk door een Portugese psychopaat de berg bij Sintra op gereden worden.

Job: Niet meer terug mogen vliegen naar Nederland, was herres.

Emma: Achterop de scooter bij Koen een tikkend geluid horen en denken dat de scooter zo ontploft terwijl het tikken van het stoplicht was...

WAT MIS JE HET MEEST IN DE ZOMER?

Maarten: De winter (Skirius).

Sophie: Zorgen voor mijn bestuurskindjes!

Ruben: Met een Portugees gitaartje in de zon aan het zwembad pingelen.

Koen: De inhoud.

Job: Alles waarvan m'n hart rood kleurt, maar vooral de BK

Emma: Het zuchten van de bestuursgenootjes als ik mijn liedjes in de wachtrij doe...

I	O	P	E	N	L	U	C	H	T	D	Z
N	L	L	I	A	M	K	E	E	W	B	O
T	U	G	V	D	T	H	E	P	J	J	M
R	A	Z	P	O	J	V	O	A	G	A	E
O	M	R	B	O	Y	O	O	A	A	I	R
D	T	H	B	R	C	Q	L	K	L	R	D
U	N	M	C	S	R	V	F	O	M	G	R
C	D	L	O	U	A	Y	R	F	A	N	A
T	Z	I	T	I	R	R	K	F	N	A	N
I	B	Z	L	R	R	L	B	E	A	S	K
E	Y	I	D	I	Z	A	V	R	K	K	J
T	T	D	D	S	L	N	D	W	G	A	E

AANWIJZINGEN

ALMANAK

BIOSCOOP

INTRODUCTIE

KOFFER

OPENLUCHT

SANGRIA

SIRIUSROOD

TILIAVLAG

WEEKMAIL

ZOMERDRANKJE

SIRIUS
OPRECHT